

• Úvodní slovo autora	4
• 1. Historie osídlení severní Moravy	6
• 2. Charakteristika obce	8
Slovanský původ obce	8
Archeologie obce	8
Název obce	9
Názvy místních částí obce a polních tratí	10
Pečeť obce	12
Znak a vlajka obce	12
Příslušnost obce	13
Charakteristika a geografie obce a nejbližšího okolí	13
Katastr obce	14
Zemědělský charakter obce	16
Národnostní složení obyvatel obce	16
Náboženské vyznání obyvatel obce	17
• 3. Pňovičtí obyvatelé	18
Počet obyvatel Pňovic v jednotlivých letech	18
Soupis hospodářů na usedlostech v Pňovicích v rozmezí let 1590 až 1695	19
Seznam domů a jejich majitelů v Pňovicích podle josefínského katastru z roku 1786	24
Seznam domů a jejich majitelů v Pňovicích z roku 1820	25
Majitelé usedlostí v Pňovicích v roce 1924	28
• 4. Dějiny obce od první písemné zmínky do vzniku místní samosprávy	33
Oneš z Pňovic	33
Páni Pňovští ze Sovince	33
Husitské války	34
Česko-uherské války	37
Páni Lhotští z Ptení a na Pňovicích	38
Berkové z Dubé a Lipé	38
Münsterberkové	39
Liechtensteinové	41
Válečné pustošení kraje	43
Poddanství – robota	43
Zrušení poddanství	45
Vznik obecní samosprávy	46
• 5. Tvrz a pivovar	47
• 6. Vinopalna	52
• 7. Mlýn	54
• 8. Pňovické rybníky	59
Rybník Řitovský	61
Rybník Lavecký	62

Rybník Pňovický	62
Rybník Lubenský, Lubná	62
Rybník Olšinský, Olšina	63
Panský rybníček	63
Rybníček Haltýře, Haltýř	63
Rybniční hospodářství	64
Zrušení rybníků	65
Pověst o pňovickém vodníkovi (hastrmanovi)	66
Nový rybník Olšina	66
• 9. Zaniklé vsi v okolí Pňovic	68
Ratiborov – Lhota	68
Řitov	68
Lávka	68
Střítež	68
• 10. Papůvka	69
• 11. 250 let kostela svatého Václava v Pňovicích 1771-2021	73
Zřízení duchovní správy v Pňovicích	73
Finanční zajištění kostela a farnosti – patronátní právo	75
Kostelní konkurenční výbor	76
Beneficium	77
Štola	79
Kostel svatého Václava	80
Interiér kostela	81
Nejvýznamnější bohoslužebné předměty	83
Opravy interiéru kostela	83
Opravy exteriéru kostela	88
Opravy kostela po druhé světové válce	89
Věžní hodiny	94
Zvony	94
Obydlí duchovního správce – fara	100
Významné opravy fary	101
Nadace (fundace) při chrámu Páně v Pňovicích	103
Pronajímání kostelních lavic	111
Chudinská péče	112
Farní ústav chudinský při chrámu Páně sv. Václava v Pňovicích	112
Obecní chudinský ústav	115
Duchovní správa v Pňovicích	117
Duchovní správci v Pňovicích	118
Pňovická farnost	124
Kostelníci	124
Varhaníci	125
Kostelní zpěv	126
Spolky ve farnosti	126
Poutě, procesí, průvody	128

Vizitace farnosti	134
Lidové misie	136
Primice v Pňovicích	137
Hostie	138
První svaté přijímání	139
Náboženství	140
Řeholní sestry na Papůvce	140
Matriky	141
Farní archiv	141
Kulturní akce v kostele	142
• 12. Pňovický hřbitov	143
První pňovický hřbitov	143
Vybudování nového hřbitova v roce 1831	143
Rozšíření hřbitova v roce 1901	144
Rozšíření hřbitova v roce 1950	145
• 13. Epidemie cholery	148
• 14. Živelné pohromy v obci	149
Požáry	149
Přírodní pohromy	150
• 15. Mlékárna	155
• 16. První světová válka a její důsledky	158
Mobilizace	158
Hospodářské problémy během války	158
Konec války	160
Důsledky války	160
Válečné oběti	161
Pomník padlých	162
• 17. Vznik Československé republiky	163
• 18. První pozemková reforma v Československu	164
Parcelace liechtensteinské půdy	164
Parcelace velkostatku Papůvka	165
• 19. Vznik nové církve a politických stran	167
Církev československá v Pňovicích	167
Politické strany v Pňovicích	168
• 20. Školství v Pňovicích	169
První školní budova	169
„Stará škola“	170
„Nová škola“	175
Školní výlety	179
Slavení svátků ve škole	180
Školní divadlo a besídky	181
Epidemie infekčních nemocí ve škole	182
Ředitelé národní školy	183
Ředitelé měšťanské školy	184

Správci lidové školy zemědělské	184
Budova „staré školy“	184
• 21. Elektrifikace obce	186
• 22. Scelování pozemků	188
• 23. Odvodňování pozemků a regulace Oskavy	189
Regulace Oskavy v místní trati	190
Regulace Hlavnice	191
Regulace Kobylníku	191
„Klučovský odpad“ – „Klučovka“	191
Teplička	192
Stará Oskava	192
Koupaliště pro koně	192
Kanalizace	192
Oprava břehů Oskavy	193
• 24. Švehlův park	194
• 25. Druhá světová válka	196
Nucené práce pro Německo	198
Nasazení na kopání zákopů	198
Pňovičtí občané zatčeni a popraveni během	
2. světové války z politických důvodů	198
Pňovičtí občané uvěznění za tzv. hospodářskou kriminalitu	201
Pňovičtí občané v zahraničním odboji	201
Pňovičtí občané zatčeni za účast jejich příbuzných	
v zahraničním odboji	202
Pochod smrti	202
Rumunští Němci	204
Konec války	204
Boje o Pňovice	205
Pohřeb spoluobčanů zahynulých při osvobození obce	208
Oběti druhé světové války	208
První poválečné dny	209
Oslavy osvobození obce	209
• 26. Poválečné období	210
Osídlování pohraničí	210
Příděly půdy po roce 1945	211
• 27. Padesátá léta 20. století	212
Vázané vklady a přídělový systém	212
Měnová reforma v roce 1953	213
Politické strany v Pňovicích a vznik Národní fronty	214
Zestátnění matrik	215
Revize pozemkové reformy	216
Kontingenty	216
Klanicův statek	216
Svaz pomocných technických praporů – PTP	217

• 28. Jednotné zemědělské družstvo v Pňovicích	218
• 29. Družstva v Pňovicích	223
Mlátící družstva	223
Strojní družstva	224
Jednotný svaz československých zemědělců	224
Zemědělské strojní družstvo	224
Občanská záložna – kumpelička, spořitelna	224
• 30. Živnosti a řemesla v Pňovicích	226
Řemesla v Pňovicích	226
Obchody v Pňovicích	226
Trafika	226
Kovárna	227
Hospody	229
Kino	233
Řeznictví Rudolfa Štábla	236
Pekárna Aloise Konečného	236
Živnosti a soukromé podnikání v obci po roce 1948	237
Živnosti a soukromé podnikání v obci po roce 1989	239
• 31. Spolky a organizace založené před rokem 1948	241
Hasiči	242
Sokol	248
Orel	252
Omladina	252
Knihovna	253
Hudba	256
Ochotnické divadlo	259
Loutkové divadlo	262
Skaut – Junák	263
Plesy a taneční zábavy	264
• 32. Spolky a organizace založené po roce 1948	266
Český svaz žen	266
Československý červený kříž	267
Český svaz zahrádkářů	267
Svaz československo-sovětského přátelství	267
Socialistický svaz mládeže	268
Osvětová beseda	268
Dohlížecí výbor Jednoty	268
Sbor pro občanské záležitosti	268
Pěvecký sbor	268
• 33. Spolky a organizace založené po roce 1989	269
Klub seniorů	269
Klub přátel hudby	269
Kulturní akce v „sálku staré školy“	270
Myslivecké sdružení	270

Historický spolek Kirri	271
Závody mopedů	272
Bulldogs	272
Dřeváci	273
Spolek rybářů	273
Psí oči	273
• 34. Pňovice v proměnách času	274
Zrušení cesty přes „Plac“	274
Ulička na „Pléch“	274
Zástavba obce	274
Silnice do Dětrichova	275
Silnice na Střeň	275
Silnice Pňovice – Žerotín	276
Silnice Pňovice – Litovel	276
Vznik místní části „Berounka“ – „Hrušov“	276
Silnice vedoucí Pňovicemi	277
Napřímení silnice u domu Čačkových	277
Úprava silnice od mostu u č. 1 po výjezd na Dětrichov	278
Budova obecní „býčárny“, pozdější „Konzum“	278
Zrušení váhy a vznik parčíku uprostřed obce	278
Nová prodejna Jednoty	279
Plynofikace obce	279
Vodovod	280
Výstavba „Lhotiska“	280
Výstavba „Berounka“	280
Nová kanalizace	280
• 35. Zajímavosti ze života obce	282
Zadržení P. Jana Sarkandera v Pňovicích	282
Trhy	282
Mýto	282
Nízká úmrtnost	283
Autobusová doprava	283
Tragédie v roce 1933	283
Porodní bába	283
Zrušení skládky odpadu v „Kobylníku“	283
Četnická stanice	284
Obecní policie	284
„Učitelská bytovka“	284
Rozhlas	284
Pošta	285
Telefon	285
Internetové stránky obce	286
Zpravodaj Piňovské hanák	286
Pohlednice Pňovic	286

Upomínkové předměty s motivy Pňovic	286
Výstava Pňovické pozdravy	286
Čerpací stanice pohonných hmot	286
Socha vladyky Oneše z Pňovic	287
• 36. Představitelé obce	288
Rychtáři	289
Starostové	289
Předsedové MNV	289
Předsedové Občanského výboru	290
Vyčlenění Pňovic ze svazku s Litovlí	290
Starostové po roce 1989	290
Obecní kancelář	290
Dům služeb	291
• 37. Významné osobnosti	292
• 38. Kroniky a kronikáři	297
Kroniky obecní	297
Kroniky školní	299
Kroniky farní	300
Kronika Františka Černého	300
• Resumé	301
• Summary	304
• Přílohy	307
• Příloha č. 1 Historické měnové a měrné jednotky	307
• Příloha č. 2 Zakládací listina benediktinského kláštera na Hradisku u Olomouce z roku 1078	309
• Seznam použitých zkratk	311
• Seznam pramenů a literatury	312
• Medailonek autora	327
• Pňovice v obrazech	329
• Obsah	483